

PODREDNO IZRAŽENI PROTIVNOST IN POJASNJEVALNOST

Namen prispevka je raziskati funkcije podrednih veznikov, ki izražajo protivnost in pojasnjevalnost in so bili do sedaj slabše opisani ali samo omenjeni. Vse to je povezano z različnimi tipologijami odvisnikov in z upoštevanjem razlike med izrazno in pomensko ravnijo. V prvem delu se navežem na *Slovensko slovnico* in na novejšo literaturo, v drugem pa analiziram rabo vezniških sredstev s poudarkom na pretvorbah v priredja.

Ključne besede: podredje, priredje, vezniška beseda, protivnost, pojasnjevalnost

0 Uvod

V prispevku raziskujem razumevanje prirednosti in podrednosti, ki sodita na izrazno raven, in pomenske ravni, saj je v preteklosti v slovenskem jezikoslovju prihajalo do mešanja le-teh, kar je povzročalo nejasnosti. Obravnaval bom protivno in pojasnjevalno podredje in prikazal rabo vezniških sredstev na korpusnih primerih. Slovenska slovnica možnosti teh dveh podredij, zlasti protivnega, samo nakazuje, tako da je to področje do nedavnega ostalo spregledano. Ker ločujem pomensko in izrazno raven, ne govorim o prirednem/podrednem pomenu, ampak o prirednem/podrednem razmerju in se tako izognem formulaciji, da so nekatere konstrukcije po obliki podredne, po pomenu pa priredne.

1 Pomensko in skladijsko razmerje

Jože Toporišič v *Slovenski slovnici* in *Novi slovenski skladnji* združi pomensko in skladijsko razmerje in s tem izenači npr. protivnost s protivnim priredjem. »Glede na to, v kakšnem razmerju so si deli prirednosti, ločimo 7 vrst priredij« (Toporišič 2000: 646). Problematično je to, da pri obravnavi podredij ne obravnava tipologije podredij po tem, v katerem razmerju (pomenskem razmerju) so si propozicije med seboj, ampak glede na njihovo stavčnočlensko vlogo. Obravnava odvisnike za osebek, predmet, povedkovo določilo, povedkov prilastek, prislovna določila in za prilastek (Toporišič 2000: 638). Največ odvisnikov našteva pri prislovnih določilih. Omeji se torej na strukturo. Smiselnost pomenske razdelitve odvisnikov mimogrede navaja Toporišič v *Novi slovenski skladnji*, ko zapiše: »Jezik je zapleten sestav dveh različnih kategorij, t. i. izrazne in pomenske. Izrazna stran je slušna ali pisna ravnina, pomensko pa predstavljajo: morfemska, besednovrstno-oblikoslovna in skladijska ravnina« (Toporišič 1982: 31). Vendar to ni isto, saj pomensko razmerje kaže na razmerje pomenov med sestavinami (znotraj sintagem in med stavki ter povedmi), skladijsko razmerje pa je omejeno na formalno strukturo oziroma na izrazno raven. Skladijsko razmerje lahko pri »odvisnikih, ki niso del jedrne propozicije matičnega stavka (gre za družljivost), so pa izhodiščno (neobvezno) stavčnočlenski« (Smolej, 2017), do neke mere spreminjamo in pri tem ohranimo (vsaj podoben) pomen. O tem na kratko piše Toporišič v *Novi slovenski skladnji* (1982: 142). Delitev, ki je omenjena tudi v *Slovenski slovnici*, je delitev na vsebinske (*Rekel je, da pride*), oziralne (*Zdaj pa mi le vrni ploščo, ki sem ti jo posodil*) in prislovne odvisnike (*Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima*) (Toporišič 2000: 637–638), se v slovenistiki uveljavlja v zadnjih letih, v člankih Andreje Žele (2016a, 2016c) in Mojce Smolej (2017). V zadnjem prispevku je predlagana delitev na naslednje skupine:

- a) odvisniki, ki so del matičnega stavka (gre za neke vrste propozicijo v propoziciji),
- b) odvisniki, ki niso del jedrne propozicije matičnega stavka (gre za družljivost), so pa izhodiščno (neobvezno) stavčnočlenski, c) odvisniki, ki so podredni le na strukturalni ravni in so izhodiščno nestavčnočlenski (če izhajamo iz razumevanja tradicionalne slovnice) in č) odvisniki, ki imajo stavčno strukturo in so podredni le na strukturalni ravni, na pomenski oz. modifikacijski ravni pa opravljajo vlogo modifikatorjev matičnega stavka in so po funkciji blizu členkom, zato jih imenujemo členkovni stavki.

V prispevku se bom osredotočil na skupino c. Med skupino b in c je razlika v tem, da odvisniku ustreza stavčni člen, npr.: »Ves trud je bil poplačan, ko smo osvojili vrh.«¹ proti: »Po osvojitvi vrha je bil ves trud poplačan.« Gre za časovni odvisnik proti nestavčnemu prislovnemu določilu časa. Pri skupini c tega ni oziroma to ni vidno na prvi pogled, saj ne obstaja prislovno določilo protivnosti,² ki bi dalo stavčni ustreznik v protivnem podredju, ampak gre za pomene, ki se večinoma uresničujejo priredno, v kontekstu prispevka sta to protivnost in pojasnjevalnost. Pretvorjeni stavčni člen, kadar pretvorba uspe, je lahko prislovno določilo izvzemanja, prislovno

¹ Vsi primeri so iz Gigafide.

² Vidovič Muha (1984: 151) predlaga vpeljavo protivnega prislovnega določila.

določilo časa in še kaj. V tem kontekstu je pomembno spoznanje, da odvisniki niso samo stavčni ustrezniki nestavčno izraženih stavčnih členov, čeprav so ravno zaradi takega mišljenja izpadali pomeni vezniških besed, ki jih obravnavam v članku. Na to opozori Toporišič v učbenikih *Slovenski knjižni jezik* (navajam po Žele 2016c: 35), vendar pri obravnavi priredij v *Slovenski slovnici* to trditev poenostavi v: »odvisni stavki niso drugega kot stavčni členi glavnega stavka« (2000: 648). Zgledi rabe in možnosti pretvorb to trditev zavračajo.

Pri vsebinskih odvisnikih pretvorbe v priredje niso mogoče: »Upam, da prideš« ne pa tudi »*Upam in prideš«. Ti odvisniki so v stavčni strukturi obvezni, saj uvajajo vezljivost, večinoma pa jih lahko pretvorimo v nestavčno izražen stavčni člen: »Upam na tvoj prihod«, čeprav je taka pretvorba pogosto okorna. Pri skupinah b in c gre za družljivost, v strukturi stavka so torej neobvezni, zato jih lahko (praviloma) pretvarjamo v priredja in tudi v nestavčno izražene stavčni člene. »Ravno z možnostjo podredno-prirednih in priredno-podrednih pretvorbenih možnosti tudi slovenska slovnica vsaj posredno opozarja tudi na neudeleženske oz. nepravne odvisnike« (Žele 2016a: 88).

Pomensko razmerje razberemo iz celotne strukture in ne samo iz vezniške besede. To se vidi pri primerih, ko določen veznik opravlja manj pogosto funkcijo, npr. ko veznik in izraža protivno ali pojasnjevalno razmerje: »Mimo mene si šla, in te nisem spoznal«, »Bilo nas je devet, in nekdo je moral od doma« (Toporišič 2000: 434). V primerih ne gre za vezalnost, ki jo in po navadi izraža. Drugi primer je brezvezje, kjer veznikov ni, a pomen lahko ugotovimo iz pomena celotne povedi. Toporišič pri brezvezju napiše: »Glede na vsebinska razmerja enakovrednih sestavin stavka (podčrtal D. G.) govorimo o posameznih vrstah priredja tudi tedaj, če med deli priredja ni veznika« (2000: 648). Pomena torej ne določa (samo) vezniška beseda, ampak (tudi) vsebina povedi (obeh ali več stavkov v njej) oziroma njen pomen. S tem tudi ni potrebe po različnih definicijah za priredja, izražena z vezniki, in brezvezja. Formalna skladenjska struktura se deli na soledje, podredje in priredje. Priredje je zveza dveh ali več skladenjsko enakovrednih delov sporočila, podredje pa zveza dveh med seboj odvisnih delov sporočila (Toporišič 1982: 131).³ Toporišič piše o prirednih razmerjih in s tem naredi zmedo, saj združi pomensko razmerje in skladenjsko razmerje, protivnost tako izenači s protivnim priredjem, kljub temu pa na koncu članka na kratko omeni, »da je vsa priredna razmerja mogoče izraziti tudi s podrednimi sredstvi« (Toporišič 1982: 142), a se s tem ne ukvarja natančneje. S to ugotovitvijo pa se mu sistem podre, saj ni smiselno govoriti o prirednem razmerju, če se ga da izraziti tudi podredno. Tako omeni še »priredja, izražena s podrednimi sredstvi« (Toporišič 1982: 142).

Priredja ali podredja ne moremo enačiti z razmerjem, ki ga izraža. Z uvedbo razlike med pomenskim razmerjem (pomenska raven) in skladenjskim razmerjem (izrazna raven) lahko strukture in njihova razmerja razložimo drugače: pomensko razmerje je protivno, ki pa se lahko izraža priredno ali podredno. Priredno protivnost izražajo

³ Soredja ne bom obravnaval.

vezniki a, ali, ampak, pa, toda, vendar, temveč, marveč in še drugi, podredno pa namesto da, medtem ko, kar, če, le da, razen (ko) in še kakšen, pri čemer je treba dodati, da je praviloma protivnost le ena izmed pomenov določenega veznika. Isto velja za druga razmerja. Že možnost pretvorb med priredji in podredji kaže na to, da je treba ločevati pomensko in skladenjsko razmerje, saj pri pretvorbi spremenimo samo skladenjsko razmerje, pomensko pa ostane enako oziroma podobno. Če te dvojnosti ne bi bilo, tudi pretvorb ne bi bilo. Rešitev bi bila, da bi k priredjem dali še ustrezen podredni par, kjer je to možno, zlasti protivno priredje in podredje. Pomembno je tudi, da vezniki za izražanje razmerja niso nujni, saj lahko vsaj priredja izrazimo z brezvezjem in s pomenom vseh besed v propozicijah. V novejši literaturi je razdelitev na izrazno in pomensko raven že eksplicitno izražena: »Namreč tako kot je z vidika prirednosti in podrednosti več prirednih in več podrednih razmerij, tudi znotraj posameznega razmerja obstaja možnost priredne ali podredne izrazitve istega razmerja.« (Žele 2016č: 31–32).

1.1 Pretvorbe in njihova stilistika

Razlike med možnostmi so predvsem stilistične, razlike že med samimi vezniki pa so znotraj enega priredja oziroma podredja. Na pretvorbe opozarja Jože Toporišič v *Novi slovenski skladnji* na straneh 27, 28, 136, 142. Možnosti pretvorb je še veliko, nanje opozarja tudi Jožica Gelb (1969: 137–139). Možne pretvorbe v podredje je ugotovila pri vezalnem, protivnem, vzročnem in sklepalnem priredju, vendar pojmuje priredje in razmerje kot enakovredna pojma. Primerov za podredno izražanje stopnjevalnega, pojasnjevalnega in ločnega razmerja ni našla. Toporišič najde pretvorbe v podredja (ali v nestavčno izražene stavčne člene) za vsa priredja (2000: 651–652). Poudariti je treba, da vseh podredij ni možno pretvoriti v priredje. Še več pretvorb je v članku »O razlikah med priredno in podredno izraženim razmerjem«, kjer je tudi opozorjeno, da pretvorbe niso vedno

prave pretvorbe v smislu popolne istovetnosti sporočila, saj se s pretvorbo pogosto spremeni sporočilna perspektiva. Pomen vedno, zlasti pa pri nevsebinskih odvisnikih in priredjih, razbiramo iz obeh propozicij. Propozicija v povedi nastopa kot samostojna enota, vezniki pa so pomembni kot »glavni ubesedeni usmerniki sporočilne perspektive. (Žele 2016č: 40.)

Kako bomo določeno razmerje izrazili in kateri veznik bomo izbrali, je odvisno predvsem od tipa besedila in od tega, kaj hočemo ubesediti. V govoru je zelo pogost protivni in vezalni veznik pa, veznik medtem ko pa je zelo pogost v publicističnih besedilih. Pretvorbe so možne iz priredja v podredje in v nestavčno besedno zvezo. V govoru je priredje običajnejše od podredja (Žele 2016a: 88), medstavčno podredje pa običajnejše kot nestavčna besedna zveza. Nestavčne besedne zveze so kljub kratkosti pogosto neustrezne, saj omogočajo več različnih interpretacij, kot kaže primer »Navadil se je na sorodnike«, kar lahko pomeni: »Navadil se je, da ga obiskujejo sorodniki, Navadil se je, da živi pri sorodnikih, Navadil se je, da sorodniki živijo pri njem ipd.« (Žele 2016a: 87, tudi Žele 2016č: 35). Pomembna je tudi naslednja

ugotovitev: »Večkrat je bilo že potrjeno, da se je podredno izražanje časovnih, vzročnostnih in načinovnih razmerij uveljavilo s pisnim jezikom, sicer pa so ista razmerja v govorih navadno oz. praviloma priredno izražena« (Žele 2016a: 87). K temu lahko dodam še priredno izražanje protivnosti v govoru, podredno izražanje protivnosti pa se praviloma uporablja v pisanih besedilih, na kar pri medtem ko kaže kvalifikator publicistično v SSKJ. Treba je dodati, da se vzročnost praviloma v govoru izraža medstavčno podredno z veznikom ker.

2 Vezniške besede

Pri iskanju vezniških besed sem izhajal iz slovarskega dela *Slovenskega pravopisa* na spletnem portalu Fran. SP ima tudi pri nekaterih podrednih veznikih kvalifikator *protiv.*, kar olajša iskanje. Vsi primeri so z Gigafide.

2.1 Podredni vezniki, ki izražajo protivnost

Pri protivnosti gre za »lastnost neenakosti, izraženi s protivnimi prirednimi ali podrednimi vezniki, z brezvezjem ali z ustrežno besedno zvezo s predlogom« (Toporišič 1992: 234). Tej definiciji je treba dodati, da gre za pomensko neenakost, ne pa tudi skladijsko, saj podredni odnos temelji na neenakosti, vendar še ni nujno, da je protiven. V *Enciklopediji slovenskega jezika* uporabi izraz protivno podredje, v *Slovenski slovnici* pa ga samo omeni kot boljšo možnost za poimenovanje izvzemalnega odvisnika, pri katerem našteje vezniške besede le da (ne), samo da in razen ko (Toporišič 2000: 643). V *Slovenskem pravopisu* kvalifikator *protiv.* označuje tudi podredne vezniške besede, čeprav samo nekatere. Protivno razmerje je najbolj razvejano, saj lahko izraža:

- a) kontrast ali razliko, in sicer priredno: »Ti boš mlinar, jaz pa ti bom nosila hrano« ali podredno: »Medtem ko boš ti mlinar, ti bom jaz nosila hrano«;
- b) nasprotje, izraženo ali priredno: »Vem, pa ne povem« ali podredno: »Čeprav vem, ne povem«;
- c) zamenjavo, in sicer priredno: »Ančka se ne smeje, temveč joka« ali podredno: »Namesto da bi se Ančka smejala, joka«;
- č) izvzemanje, izraženo priredno: »Vsi bodo dosegli cilj, le jaz ga ne bom dosegel« ali nestavčno podredno: »Vsi bodo dosegli cilj razen mene« (Toporišič 2000: 651–652).

Tudi zadnji primer se da izraziti z medstavčnim podredjem: »Vsi bodo dosegli cilj, medtem ko ga jaz ne bom«. Izvzemalnemu delu protivnega priredja je komplementaren izvzemalni odvisnik, toda ker lahko tudi druge podvrste protivnega priredja pretvorimo v podredje, bi bilo bolj smiselno govoriti o protivnem podredju.

2.1.1 Primeri protivnih podredij

a) *Medtem ko* – primarno izraža časovnost:

- »Veliko sva se pogovarjala, medtem ko sem delal njegov portret.«

Pri nekaterih primerih pomen niha med časovnostjo in protivnostjo:

- »Medtem ko so ljubitelji smučanja uživali na 60 centimetrov debeli snežni odeji na Kaninu in so se raftarji ter kajakaši podali na najbolj divje odseke na Soči in Koritnici, so ljubitelji ribolova preplavili Sočo in njene pritoke, saj se je včeraj uradno začela ribolovna sezona.«

Poved lahko pretvorimo v priredje: »Ljubitelji smučanja /.../ Koritnici, ljubitelji ribolova pa so /.../«, ki ga lahko razumemo kot protivno ali pogojno tudi vezalno. V protivno priredje se pretvarja protivno podredje, v vezalno priredje pa časovno podredje. Možnih pretvorb in interpretacij je še več: »Takrat ko/Istočasno ko so ljubitelji smučanja /.../, so ljubitelji ribolova /.../«.

Pri mnogih primerih, zlasti iz publicističnih besedil, se kaže prava protivnost:

- »Ponaredki vsebujejo železo, medtem ko ga originalni kovanci ne.«

V priredje bi ga pretvoril tako: »Ponaredki vsebujejo železo, originalni kovanci ga pa ne.« Odvisnik lahko v besedno zvezo pretvorim tako: »Ponaredki za razliko od originalov vsebujejo železo.« V tem primeru se odvisnik da pretvoriti v nestavčni stavčni člen, pri nekaterih pa to ni mogoče, npr. če je odvisnik že sam priredno sestavljen iz več stavkov.

b) *Namesto da*:

- »Namesto da bi spoštovala zakone, reklamira dejavnost na črno.«

Možna je pretvorba v stavčno priredje: »Ne spoštuje zakonov, ampak reklamira dejavnost na črno.« ali nestavčno besedno zvezo: »Namesto spoštovanja zakonov reklamira dejavnost na črno.« Zadnja pretvorba je okorna.

c) *Samo da*:

- »To je oblika primitivne skrbi, samo da ne skrbi za sto jajčec, ampak le za okoli dvajset.«

Možna je le pretvorba v stavčno priredje: »To je oblika primitivne skrbi, a ne skrbi za sto jajčec, ampak/temveč le za okoli dvajset.«

č) *Le da*:

- »Moški nosijo črne krznene klobuke in debele črne plašče, enako kot pred 50 ali 60 leti v Evropi, le da je tam podnebje veliko bolj mrzlo.«

Pretvorbe so možne v stavčno priredje ali stavčno podredje z drugim veznikom in tudi v nestavčno besedno zvezo: »Moški /.../, vendar je tam bolj mrzlo/čeprav je tam bolj mrzlo/kljub večji vročini (v Izraelu).« Pri besedni zvezi je nujno zamenjati lekseme, da se ohrani isti (podoben) pomen, kar kaže na večjo okornost pri nestavčnem izražanju.

Še okrepljeno je izražena protivnost pri *le da ne*:

- »Tole poroko bova gotovo nadgradila s potovanjem, le da ne še ta trenutek.«

Možnih je več pretvorb: »/.../, vendar/a/ampak/čeprav/kljub temu da ne še ta trenutek.« Nestavčno: »Poroko bova kasneje/čez nekaj časa gotovo nadgradila s potovanjem.« Kaže se povezava med izražanjem časovnosti in protivnosti, ki je razvidna tudi pri vezniški besedi medtem ko.

d) *Razen ko*:

- »Država se v to očitno ne vtika, razen ko se hvali, da se sama ne zadolžuje veliko.«

Ta odvisnik je blizu časovnemu, tako kot pri določenih primerih za vezniško besedo medtem ko. Pretvorba je možna v časovni odvisnik: »Država se v to vtika samo/le takrat, ko se hvali, da se sama ne zadolžuje veliko.« V protivno priredje tega primera brez večjih posegov v zgradbo ni mogoče pretvoriti.

e) *Če*:

- »Če smo na klubski ravni celo v prednosti, se lahko na reprezentančni še učimo od Danske.«

Možne pretvorbe so naslednje: »Medtem ko smo na klubski ravni celo v prednosti, se lahko na reprezentančni še učimo od Danske.« »Na klubski ravni smo celo v prednosti, a/ampak/vendar se lahko na reprezentančni še učimo od Danske.«

f) *Čeprav* – lahko vpeljuje dopustni ali izvzemalni/protivni odvisnik:

- »Večerja nama ni teknila, čeprav je bila izvrstna.«
- »Priden je, čeprav ne posebno nadarjen.« (SSKJ)

Možne pretvorbe so npr.: »Priden je, a/vendar/ampak/toda ne posebno nadarjen.« »Priden je brez posebne nadarjenosti.« Tudi tu je zadnja pretvorba okorna.

2.2 Podredni vezniki, ki izražajo pojasnjevalnost

Za pojasnjevalno priredje Toporišič zapiše: »Zveza enakovrednih besed (besednih zvez) ali (zlasti) neodvisnih stavkov, pri katerem drugi (spremni) del razlaga prvega (jedrnega)« in navaja primere: »Trije: oče, mati in sin so se odpravili na njivo. Na podstrešju je nekaj zašumelo: to je mati odpirala skrinjo. Eno samo je potrebno: več delati, manj govoriti« (1992: 188). Pojasnjevalnega podredja ne omenja.

2.2.1 Primeri pojasnjevalnih podredij

a) *Kar*:

- »Matej Krumpestar je uspel še mesto višje, na 7. mesto. Brez zgrešenega strela, kar se lokostrelcu iz olimpijske Atlante ne zgodi pogosto.«

Možni pretvorbi sta npr.: »Matej Krumpestar je uspel še mesto višje, na 7. mesto. Brez zgrešenega strela, to pa se lokostrelcu iz olimpijske Atlante ne zgodi pogosto.« oziroma: »Brez zgrešenega strela, a se to /.../ ne zgodi pogosto.« Tu pomen niha med protivnostjo in pojasnjevalnostjo. Če bi hoteli zapisati nedvoumno protivno, bi se poved glasila: »Ni zgrešil strela, kar je pri njem redko« oziroma »Ni zgrešil strela, a je to redko«.

b) *Češ da* – po izvoru je češ členek in zato je v ospredju tudi naklonskost:

- »Opozicija je temu nasprotovala, češ da v teh težkih časih ne gre povečevati privilegijev funkcionarjev.«

Možni pretvorbi sta npr. naslednji: »Opozicija je temu nasprotovala, saj/ker v teh časih ne gre povečevati privilegijev funkcionarjev.«

3 Sklep

V prispevku so analizirane podredne protivne in pojasnjevalne vezniške besede, njihovi pomeni in načini rabe. V rabi so zelo pogoste, zato se jih ne sme prezreti, v skladu z novjšim razumevanjem odvisnikov tudi ni smiselno, da bi jih ločevali od ostalih družljivih odvisnikov, saj so načeloma vsi pretvorljivi v priredja in v nestavčno besedno zvezo. Zaradi pogostosti rabe bi bila v slovnico smiselna vpeljava protivnega in pojasnjevalnega odvisnika.

Viri

Gigafida: <<http://www.gigafida.net/>>. (Dostop 20. 6. 2017.)

SSKJ: <<http://www.fran.si/130/sskj-slovar-slovenskega-knjiznega-jezika/>>. (Dostop 20. 6. 2017.)

SP: <<http://www.fran.si/134/slovenski-pravopis/>>. (Dostop 20. 6. 2017.)

Literatura

Gelb, Jožica, 1969: Podredje v vlogi priredja. *Jezik in slovstvo* 14/5. 137–139.

Smolej, Mojca, 2011: *Skladnja slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: Študentska založba.

Smolej, Mojca, 2015: Particle clauses. *Slovene studies* 10. 127–137.

Smolej, Mojca, 2017 (na konzultacijah pri MS, 4. 4. 2017, FF): Skladenjske konstrukcije med podredjem in priredjem.

Toporišič, Jože 1982: *Nova slovenska skladnja* (NSS). Ljubljana: DZS.

Toporišič, Jože, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika* (ESJ). Ljubljana: CZ.

Toporišič, Jože, 2000: *Slovenska slovnica* (SS). Četrta prenovljena in razširjena izdaja. Maribor: Obzorja.

Vidovič Muha, Ada, 1984: Nova slovenska skladnja J. Toporišiča. *Slavistična revija* 32/2. 142–155.

Žele, Andreja, 2014: *Slovar slovenskih členkov*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Žele, Andreja, 2016a: Odvisniki v slovenščini: vsebinski odvisniki in nepravilni prislovnodoločilni odvisniki. *Slavistična revija* 64/2. 81–94.

Žele, Andreja, 2016b: Vezni: poskus opredelitve njihove vloge v slovenskih zloženih povedih. *Filološke pripombe* 14/1. 246–258.

Žele, Andreja, 2016c: Tipologija odvisnikov v slovenščini: merila. Kržišnik, Erika, in Hladnik, Miran (ur.): *Toporišičeva obdobja*. Ljubljana: Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik. 299–306.

Žele, Andreja, 2016č: O razlikah med priredno in podredno izraženim razmerjem *Jezikoslovni zapiski* 22/2. 31–43.